

JOHDANTO

Tässä numerossa on neljä artikkelia, jotka perustuvat 24.–25. toukokuuta 2005 pidetyn neljännen Språkets funktion -symposiumin esitelmiin. Tämän vuotuisen symposiumin ajatuksena on tarjota mahdollisuus ottaa esiin keskusteltavaksi asioita, jotka ovat tieteenteossa tärkeitä ja periaatteellisia. Tällaisista kysymyksistä ei aina ole mahdollisuus keskustella tieteellisissä konferensseissa ja artikkeleissa, koska periaatteellisia kysymyksiä on usein mahdoton perustella vedenpitävästi. Silti niistä on tärkeää keskustella, koska ne kuitenkin ohjaavat tutkimuksen suuntaa.

Tämän numeron Språkets funktion -artikkelit ovat luonteeltaan erilaisia. Anneli Pajusen ja Esa Itkosen artikkelit käsittelevät kielitieteellisiä kysymyksiä ja Jussi Niemen ja Urpo Nikanteen artikkelit tiedepolitiikkaa.

Anneli Pajusen artikkelissa on käyty korpuslingvistiikan keinoin suomen verbisanaston kimppuun. Pajunen on selvittänyt verbisanaston uudistumista suomen kielessä. Tämä on periaatteellisesti keskeinen kysymyksenasettelu, eikä siitä ole aiemmin suomen kielen osalta ollut käsitystä.

Esa Itkonen pohtii metodologisia sudenkuoppia, joihin kielitieteilijät tavallaan takaa lankeavat. Artikkelit antaa miettimisen aihetta itse kullekin, koska päivittäisen tutkimuksen teon ja konkreettisten analyysien tuoksinassa tutkija ei aina tule miettineeksi niitä ongelmia, mihin erilaiset kannanotot esimerkiksi kielitieteellisten kategorioiden luonteesta loogisesti johtavat.

Jussi Niemen aiheena on kielitieteellisten metodiaineiden tilanne Suomen yliopistoissa. Niemi esittää perustellun huolestumisensa tilanteesta. Kun Suomen ja Ruotsin yliopistojen tilannetta verrataan yleisen kielitieteen ja foneetiikan oppiaineiden osalta – ja tässä vertailussa Suomi ei loista – tulee tilanne konkreettiseksi.

Urpo Nikanne pohtii humanististen tieteiden – erityisesti kielitieteen – vaikuttavuutta. Pohdinnan tuloksena on, että humanistinen perustutkimus on vaikuttavaa sellaisenaan. Vaikuttavuutta ei tarvitse tarkastella siitä taloudellisia arvoja korostavasta näkökulmasta, josta valtiovalta asiaa katselee.

Helsingissä 10. joulukuuta 2006

Urpo Nikanne